

STRAZA

Inserati ali oznanila
se računijo po 12 vinarjev
od 6redne petivtrste: pri
večkratnih oznanilih velik
popust.
„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek
popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

**Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.**

Maribor, 7. okt.

Ko je prišel včeraj dr. Korošec na zopetno povabilo grofa Claryja v Gradec, so se pričela pogajanja z nova. Slovenski klub seveda ni mogel popustiti od svojih že itak skromnih zahtev in konečno se je vendar dosegel sporazum. Večina je sprejela delovni, v pondeljek modificirani program Slov. kluba, in dala z vlado vred garancije, da se ga izvede. S tem so odpadle zadnje dvire in deželni zbor bo imel kratko, 8—10dnevno zasedanje. Delovni program za to zasedanje je seveda skrajno omejen in ga objavlja nemško-nacionalna večina v daljšem komuniqueju. Iz tega komuniqueja posnemamo:

2. Ustanovi se slovenska gospodinjstva šola. V St. Juriju ob južni železnici. Sredstva da država, oskrbovala jo bo dežela. Gospodinjstva šola je bila za slovenski štajler zelo potrebna. V boju za naš narodni obstanek so nam dobre slovenske gospodinjne neobhodno in nujno potrebne. Žena drži tri vogale pri hiši. Tako drže tudi slovenske žene, slovenska dekleta tri vogale naše skupne slovenske domačije. In zato moramo skrbeti, da je naše ženstvo močno in izobraženo, ker potem bo močna in srečna tudi domačija. Šola bo urejena po najmodernejših principih in bo gotovo vsestransko zadoščala. Naši poslanci so tudi s tem ukrepom pokazali, kako umevajo težnje ljudstva in kako je njihov boj namenjen samo ljudskemu blagru in dobrobiti.

4. Iz dohodkov, katere bo prineslo zvišanje davka na pivo, se bo dala učitelstvu draginjska doklada v skupnem znesku 1.200.000 K in sicer najprvo za leto 1914. Toliko zahtevana regulacija učiteljskih plač se bo na ta način, če me legislatorično, pa vsaj dejanski vdejsvila. Naši nasprotniki nas slikajo vedno kot največje zatiralce učiteljstva, kot njegove smrtni sovražnike. Golide smrađu in blata so bile radi tega vmišljenega neprijateljstva že izlize na našo stranko in naše poslance. In dejstva? Naši poslanci so tisti, ki omogočijo uresničenje učiteljske zahteve s tem, da pustijo bojno orožje nekaj časa mirovati. Kot neodvisno glasilo, ki neprestano pazno zasledujemo vse naše politične odnošaje, bi morali skoro reči, da so naši poslanci praveč lojalni in kulantni. Nebrzdani napadi liberalnega učiteljstva na nje in njegovo „delo“ med ljudstvom niso nič priporočljivi za naklonenost. Zato kaže ta slučaj neoporekljivo, kako vodi naše poslance povsod pravična stvarnost, kako so velikodušni tudi napram političnim nasprotnikom. Čast takim možem!

5. Plače deželnih uradnikov in uslužbencev se regulirajo po določenih službene pragmatike za državno uradništvo.

To je delovni program za kratko oktobrsko zasedanje — državni zbor je sklican na dne 21. t. m., — ki ima na razpolago komaj deset dni. Spoznam velja samo za te dni in samo za navedene predloge. Izvesti se mora seveda program v celoti, ali pa nič. Da naših poslancev nihče ne bo opeharil, za to je seveda tudi preskrbljeno. Po tem zasedanju imajo

stranke zopet proste roke in za obstrukcijo so seveda zopet odprta vrata. Ker to zasedanje deželnih finanec ne bo nič zboljšalo, se položaj s tem zasedanjem v bistvu nič ne spremeni. Če se bodo Nemci spametovali in sklenili z nami sporazum na podlagi naših, že znanih zahtev, ki streme za popolno enakopravnostjo ter gospodarsko in kulturno osamosvojitvijo, dobro, potem bo zavladal mir, če ne izbruhne boj na novo. In da se nam tega boja ni treba bati, zato imamo jamstvo v naših poslancih. Sklenili so premirje, toda ne kot ponižani premaganci, temveč v polni zavesti svoje moči in ne s praznimi rokami. Težki so bili boji, nasprotniki divji in brezobzirni, toda tilnika niso uklonili. Bili so ves čas močnejši na svojem mestu, fantje, ki jih je ljudstvo veselilo. Hvala in čast jim!

Ekselencja Pitreich nam je poslal z ozirom na članek pod zgorajšnjim naslovom velezanimiv in veleznačilen popravek po § 19. Ob enem s popravkom priobčujemo odprto pismo poslanca dr. Verstovškega, ki odgovarja popravljajoči ekscelenci.

Popravek:

Ni res, da sem izjavil, da ne morem na boljša mesta na Stajerskem in Koroškem nastavljati slovenskih sodnikov; da sem označil slovenske sodnike kot jako zastopale uradnike, katere baje nemški sodniki visoko nadkriljujejo; da sem povdarjal, da morajo biti pripravljeni, da bom še manj slovenskih sodnikov imenoval na boljša mesta; da je konstatiral gospod poslanec dr. Verstovšek, da je znana ta kvalifikacija personalnih senatov, iz katerih so vrgli vse slovenske sodnike. Res je, da se je pogovor vršil tako-le: gospod poslanec dr. Verstovšek pritožil se je, da se pri oddaji sodniških služb ne varuje posestnega stanu; omenil je, da se podajajo vzroki za pritožbe le pri pravosodju, ne tudi pri upravni službi. Odgovarjal sem, da se mi zdi prizadevanje, da se vzdržuje posestno stanje, umevno, ker je vsakemu naroda pri sreči, da so njegovi rojaki zastopani pri uradih, toraj tudi pri pravosodju. Obvarovanje posestnega stanu za posamezna mesta pa v pravosodju ni možno, ker ta namen ovira okolnost, da se sodnika ne more premeščati. Iz tega nagiba ne more biti dober prednik preskočen po nastopniku. Prizadevati si toraj le zamore, da se posestno stanje vzdržuje za večji okolišč. n. pr. za področje sodnih dvorov v Celji in v Mariboru. Iz tega izvirajo v posameznih krajih premikanja, ki zadenejo zdaj 'a, zdaj oni narod. Pri tem kazal sem na Ptuj, kjer nedavno ni bilo nobenega sodnika Slovenca, dočim je tam slovenski narod sedaj zastopan po dveh sodnikih. Gospod poslanec je ugovarjal, da je za sodniška mesta dovolj množnih prosilcev slovenske narodnosti. Odgovarjal sem mu, da osebe, ki sedaj iz spodnjega ozemlja (Unterland) k nam (t. j. k pravosodju) pridejo, v obče, z — kakor sem izrecno pristavil — priznanimi izjemami, glede množnosti zaostajajo za onimi, ki pridejo iz enojezičnega ozemlja. G. poslanec

bil je vidno izenačen ter je kazal na dejstvo, da so se Slovenci že od nekdaj odlikovali kot izvrstni in najmarljivejši pravniki. Jaz sem izrecno priznal, da so izhajali iz Slovencev izborni pravniki ter sem mu imenoval sodniškega uradnika slovenske narodnosti, ki je bil v primerju z službeno dobo izredno hitro pomaknjen na višje mesto le vsled svoje zmožnosti. Pri tem sem gospodu poslancu tudi po moji sodbi obstoječe vzroke navajal, iz katerih naraščaj glede zmožnosti zaostaja. Dostavil sem: Za Slovence mor-da ni prijetno, če kaj takega slišijo. Mislim pa, da dokazujem svoje zanimanje za pripadnike enega o-zemlja narbolje s tem, da jih opozarjam na njihove napake. Zadeva je za Slovence resna, ker jim sicer preti nevarnost, da se jih vedno manj zamorev ozir jemati pri predlogah. O boljših službenih mestih ni bilo govora, ravno tako ne o kvalifikaciji po perso-nalnih senatih.

V Gradcu, dne 3. oktobra 1913.

Dr. A. Pitreich, c. kr. nadsodni preds.

Odprto pismo.

Uredništvo „Straže“ mi je dalo na razpolago popravek, katerega je vposlal ekscelenca Pitreich, da zavzamem takoj svoje stališče in podam potrebna pojasnila k članku „Slovenski sodniki, v taki luči ste“ in k vposlanemu popravku, katerega je med vrstami že naznanil dopisnik „Slovenskega Naroda“ dne 3. oktobra.

Vaša eksc. g. Pitreich, c. kr. nadsodni predsednik
v Gradcu!

Kot poslanec varujem strogo lojalnost nasproti političnim nasprotnikom, zlasti pa merodajnim činiteljem naše uprave. Iz najnega pogovora bi zato ne pripustil niti trohice v javnost, če bi ne bila Vaša ekscelenca naravnost povdajala, da je dobro za Slovence, če vedo, zakaj se jih zapostavlja. Sami priznate v svojem popravku indirektno z besedami: „Mislim pa, da dokazujem svoje zanimanje za pripadnike enega ozemlja najbolj s tem, da jih opozarjam na njihove napake“, da ste želeli, da javnost, sodniki in učeča se mladina, izve o Vašem mnenju, katero imate o slovenskih sodnikih. Z ozirom na to Vašo izjavo sem tudi podal edino to točko najnega pogovora uredništvu, ki je objavilo v tem smislu članek, katerega ekscelenca zgoraj popravlja. Vsled tega popravka sem primoran, opustiti vse ozire medsebojnega občevarja in se dotakniti še drugih vprašanj, o katerih sva se razgovarjala — razgovor je bil jako živahen, padli so protesti od obeh strani — da se resnici na ljubo pojasni celotno Vaše stališče slovenski javnosti in se rectificira popravek Vaše ekscelence.

Popravek zanika i z j a v o, da se ne morejo na boljša mesta na Štajerskem in Koroškem nastavljalati slovenski sodniki, da smatra ekscelenca slovenske sodnike kot zaostale uradnike, katere nemški sodniki baje visoko nadkriljujejo, da morajo biti pripravljene, da bo še manj slovenskih sodnikov imenovanih na boljša mesta itd. Vsakdo, ki čita Vaš popravek, ekscelenca, pač uvidi, da to, kar zanikate v prvem delu, priznate med vrstami v drugem. Tu se vendar ne bomo pulili za besede! Vi sami priznate v popravku: „Odgovarjal sem mu, da osebe, ki sedaj iz spodnjega ozemlja (Unterland) k nam (t. j. k pravosodju) pridejo, v obče z — kakor sem izrecno pristavil — priznanimi izjemami, glede možnosti zaostajajo — za onimi, ki pridejo iz enojezičnega ozemlja“ — da so naši sodniki tedaj zaostali. Ta beseda potrjuje le trditev članka, da nadkriljujejo po Vašem mnenju nemški, oziroma po Vaših besedah sodniki, „ki pridejo iz enojezičnega ozemlja“, slovenske sodnike. Že to stališče Vaše, ekscelenca, je čisto krivo in ne odgovarja resnici. Opozarjam Vas še enkrat na dejstvo, da so nemški sodniki na slovenskem ozemlju popolnoma nemogoči, ker ne razumejo slovenskega ljudstva; dokazano je, da ne morejo pravilno prado-ovati in niti slediti izjavam slovenskih strank, ker so nezmožni jezika. Niti slovenskega zapisnika niso v stanu zapisati ti Vaši protežiranci. Vprašam Vas, ekscelenca, ali se v tem kaže sposobnost uradnika? Ali zamore nadkriljevati nemški, enojezični sodnik slovenskega sodnika, ki mora delati v dveh ali celo pogosto v treh jezikih, kakor je že to v navadi na celem jugu?

Dostavim še naknadno glede zmožnosti sodnikov dejstvo, da tisti slovenski sodniki, ki se v javnosti pokažejo za narodne konvertite in renegate, le po avanzirajo na boljša mesta in se jih vpoštevajo v prvi vrsti v sodiščih Spodnjega Štajerskega in Koroškega. Ta praksa sodnijske uprave je tako očitna in slučajni so tako vsem znani, da se ne dajo zanikati in spraviti iz sveta. Dovoljujem si le vprašanje: So ti slovenski sodniki kar čez noč, ko so se izneverili slovenskemu narodu, postali sposobnejši in zmožnejši, kakor če bi ostali še sodniki slovenskega mišljenja? Da je pri celi praksi nastavljanja merodajno le nemštvo in pa nemško mišljenje sodnika, dokazuje že Vaše stališče, katero zavzimate glede uradovanja pri raznih sodiščih. Ekscelenca se bode še spominjali, kako ste mi razkladali za razne dele slovenskega ozemlja raznoterosti glede jezikovnih razmer. Po Vašem mnenju tvori Kranjska najbolj slovenski okoliš grškega nadsodišča. Celjsko okrožje je za dobro stopinjo pripravnije za nemško uradovanje, mariborsko okrožje pa je po prebivalstvu še bolj nemškega značaja in se približuje koroškim razmeram, katere so take, da zahtevajo že povsod nemško uradovanje. Imenovanja slovenskih sodnikov po večini odgovarjajo docela temu Vašemu stališču. Kje tiči vzrok te namestitve? Saj je vendar znano, da so slovenski sodniki popolnoma zmožni nemščine. Slovenski sodniki dobijo v dobi Vašega uradovanja le z največjo težavo kako mesto na Štajerskem, o Koroški sploh ni govora. Po večini morajo Štajerski rojaki službovati na Kranjskem; kakor sem že s številkami dokazal v parlamentu, se je na Štajerskem docela spremenil status in sodišča so izgubila po večini slovenske sodnike. Da se izgovarjate, ekscelenca, na en ali drug slučaj, kakor na Ptuj, to nikakor ne ovirajo dejanskega stanja, ker skupnost podaje preveč kriče razmerje v številkah. To Vaše stališče glede uradovanja v teh navedenih delih slovenskega ozemlja pa tudi jasno spričuje, da ni vsposobljen mero-dajno za nastavljanje sodnikov, temveč oziri na nemštvo. Po pravici sem Vam zato rekel v obraz, da je justična uprava šla v tem oziru že daleko čez zahteve vsenemških zastopnikov, katere so stavili v „Linzer-programu.“

V popravku sami priznate, da ste navajali vzroke, iz katerih zaostaja naraščaj glede zmožnosti. Tudi vzroke je treba povedati javnosti. Kolikor se še spominjam, ste navedli le en pojav, katerega baje opazujete: da slovenski sodniki čitajo k večjemu kak slovenski dnevnik, ali tednik, ki ni na višku za inteligentnega moža. To ste Vi trdili. Prepričan sem, da slovenski sodnik čita mnogo več časopisov, kakor nemški. Sicer pa prepuščam pravnikom-strokovnjakom sodbo, če zares mislijo, da se zamore sodnik-akademik izobraževati, likati in pridobivati večjih zmožnosti s čitanjem „Taggesposte“ ali „Tagblatta.“ Kam meri to za slovensko sodnijsko osebo usodepolno stališče predsednika nadsodišča, naj spričuje še ta-le značilni prizor, ki se je pripetil med pogovorom. Ekscelenca ste me s popravkom prisilili, da tudi tega ne zamolčim. Kot zastopnik slovenskega ljudstva sem dolžan, nastopati z vso energijo proti takemu dokazovanju od Vaše strani.

Izrečno sem povdarjal, da je meni oseba nemškega sodnika deseta briga, da čisto niti ne poznam

osebno uradnika, o katerem sem moral doprinesiti v parlamentu pritožbe. Osebo kot tako nikdar ne pobijam; pač pa postopanje in celi sistem. S povdarmom sem Vas opozarjal, da ljudstvo slovensko čuti krivice, ki se mu godijo po nemških sodnikih, katerim so razmere deloma tuje in deloma ne razumejo strank. Zato je izgubilo slovensko prebivalstvo vse zaupanje v sodišča. Vse pritožbe, katere smo navajali v parlamentu, ne prihajajo od odvetnikov, kakor se to zdi, temveč od ljudstva samega, katero po pravici večkrat dvomi o nepristranosti nemških sodnikov. Na te moje trditve, katere mi lahko podpiše ves slovenski narod, ste Vi energično protestirali in branili nemške sodnike. Dostavili ste pa značilno sodbo: Pač pa lahko nasprotno trdim, da so se pripetili slučajni, v katerih so slovenski sodniki, zapeljani vsled strankarske strasti, pokazali kot uradne osebe pristranost, zlasti na Kranjskem. Ekscelenca, preveč sem političen, da bi ne razumel tega Vašega migljaja. Toda značilno je za Vas kot predsednika nadsodišča, da branite neznozne razmere, ki so nastale vsled nemških sodnikov na Spodnjem Štajerskem in Koroškem — ne pride mi na misel, da bi dolžil vse nemške sodnike, ker jih gotovo v veliki večini visoko čislam — in zavračate očitno pristransko postopanje, zajedno pa sami dolžite slovenske sodnike najhujših slabosti, katere sploh onemogočijo vsakega sodnika.

V popravku pravite, da naraščaj zaostaja. Zapišite si, ekscelenca, naraščaj se mora spopolnjevati in vsposobljevati. To je jasno za slovenske in nemške sodnike, ki vstopijo. Slovenskim kandidatom pa niti čisto ne date prilike, da bi jih sprejeli v službo. Znano je, da morajo slovenski pravniki, ki vstopijo v sodnijsko prakso, delati za dva, nemški se pa še le učijo po kurzihi „lomiti“ slovenskega jezika.

V kakem oziru pa zaostaja naraščaj? To mi naj odgovori ekscelenca! Dolžnost sodne uprave je, skrbeti za to, da se v praksi tudi slovenski pravnik dobro vsposobi. Kot izkušeni in spretni hofrati pa tudi nemški pravnik ne osrečujejo sodnijske službe. Če torej samo naraščaj zaostaja glede zmožnosti, zakaj pa ne pokličete starejših štajerskih rojakov iz Kranjske na Spodnje-Štajersko, kamor vsi radi rodinskih razmer hrepenijo, kakor v obljubljeni deželi? Saj trdite, da zaostaja samo naraščaj; ta trditev torej ne velja za starejše sodnike. Kaj ne, to je pa zopet drugo vprašanje, katero je v nasprotju z Vašo razdelitvijo slovenskega ozemlja glede uradovanja pri sodiščih. S tem ste sami priznali ekstremno nemško stališče, da ne sme priti do kruha slovenski sodnik ali uradnik na svoji lastni rodni zemlji na Spodnjem Štajerskem, kjer se vrši germanizacija s pomočjo uradov.

Na kako slabih nogah sloni Vaš popravek, „da morajo biti sodniki pripravljani, da bom še manj slovenskih sodnikov imenoval na boljša mesta“, pač najbolj pojasni zadnji stavek Vašega vposlanega, ki se glasi: „Zadeva je za Slovence resna, ker jim sicer prete nevarnost, da se jih vedno manj zamore v ozir jemati pri predlogih!“ Kaj nam poveste s to grožnjo? Nič manj, kakor to, kar že izvršujete, da namreč ne nastavlja-te slovenskih sodnikov na boljša mesta na Spodnjem Štajerskem. Slovenska javnost bo sama sodila, kaka

razlika je med „Stražnim“ poročilom in med Vašo lastno izjavo v popravku. Jasno je, da uredništvo „Straže“ ni Vaših besed doslovno ponatisnilo, ker jih tudi nisem dal na razpolago iz ozirov, katere sem prej navedel.

Kar se tiče personalnih senatov, priznam, da je uredništvo stavek prikrojilo po dejanskih razmerah in se o zadevi zares nisva pogovarjala. Toda povem Vam, ekscelenca, tudi jaz javno, da so se izločili iz personalnih senatov le radi tega vsi slovenski sodniki, da senati lažje nemoteno kvalificirajo sodniško osebo. To kvalifikacijo pa poznamo dovolj na Slovenskem; vspehi se kažejo povsod pri nameščenju.

Iz teh mojih podatkov in Vašega popravka lahko posname vsakdo, kako stališče zavzimate napram slovenskim sodnikom in slovenskemu ljudstvu. Kakor sem Vam, ekscelenca, povedal že v obraz, rečem Vam še enkrat: „Slovensko ljudstvo je mnogo pričakovalo od Vas, toda varalo se je, zato tem bolj vre med njim radi razmer, ki so postale pod Vašim režimom na Slovenskem neznozne.“

Maribor, dne 8. oktobra 1913.

S spoštovanjem

Dr. Karl Verstovšek, državni in deželni poslanec.

Politični pregled.

Hrvaška kriza.

Uradni list priobčuje imenovanje provizoričnega voditelja sekcije za notranje zadeve Arela pl. Fodrocyja za definitivnega oddelnega načelnika dež. vlade. Ostala dva sekcijna načelnika bosta imenovana najbrže še ta teden. Uradni list priobčuje tudi imenovanja velikih županov. Veliko pozornost vzbuja imenovanje bivšega velikega župana Hildegetyja za velikega župana sremskega komitata, ki velja za enega najbolj eksponiranih pristašev starounionistične stranke in je znan kot vodilni politik unionističnih Srbov. Pod banom Khuenom je igral veliko vlogo, pod Rauchom je bil on, ki je preprečil, da se je razširjenje veleizdajniške kampanje tudi na sremski komitat preprečilo, pod banom dr. Tomašičem je bil vpokojen. Odslej se je ponovno govorilo, da je kandidat za banski stolec.

Ceško.

Praška mestna hranilnica je odpovedala češkemu deželnemu odboru v mesecu maju dano posojilo 8.000.000 K s 1. februarjem 1914. Upravna komisija je sedaj seznanila hranilnico, da je pripravljena, odplačati posojilo v štirih polletnih obrokih. Ob enem je upravna komisija zaprosila hranilnico, da naj zniža obrestno mero, ki znaša po pogodbi 1½% nad diskontom Avstro-Ogrske banke, na 1% nad obrestno mero.

Na Balkanu.

Srbija.

Dunaj, dne 6. oktobra. Trgovenska pogodba s Srbijo se v kratkem prično. Že ta teden dobe strokovni referenti instrukcije v zunanjem uradu in še tekom tega meseca se sestanejo obojestranski zastopniki.

Poznal jo je samo, govoril še ni bil z njo. Poznal jo je že kot ministrant, ko je vsikdar pred solo stopala v kapucinsko cerkev, pokleknila pred oltar, in tako goreče molila. Videla sta se vsaki dan, se srečala in se pogledovala zvedavo tedaj kot majhna otroka.

Milka je bila že kot otrok lepo, gosposko oblečena, stanovala v vili in vendar je znala moliti kot — ubogi otroci.

Videl jo je tudi pozneje kot dijak-višjegimnazijec večinoma vsaki dan, pa le gledal jo je, ogovoriti pa se je ni upal, da, še pozdraviti ne. Bil je plah kot vsak siromak, ki je moral že v dijaških letih deliti kruh z materjo in bratom. Ni si mogel reči, da jo je ljubil že tedaj, ne, nekako spoštoval in cenil jo je.

Kot abiturijent pa je stopal nekega popoldne po parku ob Savinji. Ni ga privabila semkaj naravna lepota, te je bil že vajen kot celjski študent, ampak tako iz navade je pohajal tod in se zavedal prav tedaj, da je po maturi človek prava ničla na svetu, ne tič, ne miš, ko ne ve, v katero luknjo bi se skril, katero gnjezdo bi si izbral.

Zavil je iz glavne steze nehote v stransko in šetal počasi in zamišljeno. Ni se oziral okrog, ne gledal naprej in ni manjkalo veliko, zadel bi bil v slikarsko stojalo, ki je stalo tik ob stezi.

Pogledal je, dotaknila se ga je bila na lahko roka in ga potisnila na stran.

Bila je gospodična Milka, ki je slikala.

Miloš se je vstrašil, rudečica ga je posilila, hotel se je opravičiti, pa še klobuk je pozabil sneti. Grizel je ustnice v zadregi, stopal dalje in bil prepričan: da je popolno motovilo, ki utrga vsako nit.

Pa mu ni šlo naprej, noge so se mu kar same ustavljale, kako rad bi bil poškilil nazaj, pa sram ga je bilo.

„Abiturijent si, človek, ki smelo gleda v celi svet, pa bi se še v tako žensko stvarco ne upal ozreti!“, mu je nekaj šepetalo in ga božilo.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Iz ljubezni do brata.

(Spisal Januš Golec.)

Poštni uradnik Miloš Breznik je sedel mirno, brezposelno na stolu v uradu.

Nestrpno je vlačil uro iz žepa in pogledoval, kedaj da se bode že večji kazalec pomaknil na VI. Manjkalo je še vedno pol ure, potem še le bode lahko odložil uradno suknjo, krenil k materi in posetil na večer še svojo Milko.

Dolgčas mu je postalo, strank ni bilo, zasukal si je cigareto in pihal dim.

Dim se je kolobaril proti stropu, Miloš je gledal za njim, zazdehalo se mu je, pobrundal je s prsti po pisalni mizi in menil sam pri sebi: Kaj mi pa manjka? Dosegel sem težko zaželeni cilj samostojnosti, če ravno ne čisto po svoji volji, pa kruh je le kruh!

Zaril je desnico v koderaste lase, si podprl še glavo in prijetno, samozavestno mu je bilo v duši pri spominu na preteklost. Res je bila mučna, trnjeva, sama trda borba za kruh, pa ravno v žuljava leta poplava pozneje človeški duh z nekakim tajno osrečujočim čustvom.

Rodil se je v podstrešni, po zimi ledeni, po letu pa žgoči sobici. Komaj je oblekel prve hlače, moral je že materi pomagati pri raznašanju časnikov in perila po mestu.

Ob štirih popoldne pa, in pri tem, spominu se mu je storilo vsikdar tako prijetno, potegnil je za zvonec pri samostanskih vratih in s pritajenim strahom poslušal votlo odmevajoče, stopinje brata Konrada. Vrata so zaškripala, Mihec je snel klobuk, pa sklenil ročice in proseč pogledal v strogi in črno-bradati obraz kapucina. Kolikokrat je prišel, prosjačič, vprašal ga je brat:

„Kaj bi rad mali, si priden?“

Pokimal je sramežljivo in v nastavljeni klobuk mu je zdrknil kos kruha iz dobrotljive roke.

Zahvaliti se je moral še lepo, to je zahteval in na to tudi počakal vsikdar brat.

Vrata so se zaprla, Mihec se je vsedel na kamenito klop pred samostanom, potegnil s kazalcem po kosu kruha, da bi zadel natančno sredino in pojedel svoj del.

Polovico pa je shranil v žep in jo nesel domov bratu, ki še sicer ni nosil hlače, a je dobro poznal — kruh.

Ko je pa že nekoliko dorasel in raztrgal par hlače na šolskih klopih, povišali so ga v samostanu za ministranta. Kot plačilo zato je dobival zajutrek in kosilo.

Bil je preskrbljen v teh letih, še za obleko so mu skrbeli v samostanu; mati mu je kupila le tu in tam žlico, to orodje je morala biti lastnina vsakega samostanskega rejenca.

To so bili, prijetni, brezskrbni časi za Mihca, najrajši se je mudil v samostanu, kjer so ga tako radi imeli. Še kot gimnazijec je ministriral in dobival hrano pri kapucinih.

V peti, šesti, sedmi in osmi šoli pa se je postavil na svoje noge, zdrževal se je sam, podpiral se mater in brata, ker ni bil trde in prazne glave. Napravil je maturo, celi svet se mu je odprl, pa le v daljavi, ga vabil in se mu mamljivo smehljal.

Zavedal se je Miloš, da goji mati, ki jo je ljubil in spoštoval nad vse — skrivno željo, tudi še čut hvalečnosti mu je šepetal: izvoli si stan, od katerega si prejel največ dobrot in mu dolguješ največ zahvale.

Pa v tistih bajnih abiturijentskih počitnicah, ko človek brodi po jezeru poklica, ko se gre za celo življenje, ko je mladenič še prava ničla, brez vsake skušnje, svetila je Milošu kot zarja luč, ki prežene vsako meglo dvoma, ki je pa tudi večkrat zapeljiva, in to je bila — gospodična Milka.

Zadnji boji z Arnavti.

Belgrad, dne 7. oktobra. Srbska armada je iz Tetova prekoračila Sar-planino in obkolila arnavtske čete, ki so bile napadle Prizren. Arnavti so bili uničeni. Srbska armada je zavzela Ranice in Gičani. Riza beg, ki tabori v Krasnicah, se je predal. Ena črnogorska brigada je došla v Pač. Srbi so zavzeli Gorico v Ljumi, s čimer je usoda Arnavtov v tem okraju zapečaten. Od Ohridskega jezera pa do Prizrena ni nobenega Arnavta več.

Albanija.

Za kneza Albanije se baje v kratkem imenuje nemški princ Wied.

Bolgarski car odpotoval.

Sofija, dne 7. oktobra. Bolgarski car Ferdinand je danes odpotoval na svoja posestva na Ogrsko.

Turčija kupuje vojne ladje.

Poveljnik turške križarke „Hamidije“, Renf-beg se poda v zastopstvo vojnega ministra v Rim in v London, da sklene nakup dveh križaric in dveh torpednih rušilcev. Glede križaric, ki sta bili zgrajeni na račun brazilijanske vlade, se pogaja sedaj turška vlada, ki bo kupnino takoj položila, ko bo prejela posojilo v Parizu.

Raznoterosti.

Štajerski dež. zbor. Danes, dne 8. t. m., se vrši ob 4. uri popoldan konferenca načelnikov vseh deželnozborskih klubov pri dež. glavarju grofu Attems v Gradcu. Namen se je, da sprejmejo načelniki dogovorjeni delovni program.

Slov. klub deželnega zbora je sklican na dan 9. t. m., ob pol 9. uri zvečer v Gradcu k seji.

III. redna skupščina Slovenske Straže se vrši prihodnjo nedeljo, dne 12. oktobra, ob 3. uri popoldne, na Jesenicah. Naj bi se zbrali ta dan vsi prijatelji naših obmejnih bratov na Jesenicah. Posebno iz bližnjih krajev naj vsakdo prihiti ta dan na Jesenice.

Podružnice Slovenske Straže nujno prosimo, da nemudoma določijo svoje zastopnike za III. redno skupščino v nedeljo, dne 12. oktobra, na Jesenicah, in takoj pošljejo njihova imena osrednjemu vodstvu v Ljubljani.

Na novo so vstopili v mariborsko bogoslovje letos naslednji gospodje: Amon Leopold iz Pilštana, Avšič Davorin iz Sromelj, Čepin Davorin iz Pilštana, Grobler Franc iz Sv. Jurija ob Taboru, Gregor Anton iz Rečice v Savinjski dolini, Jerebič F. iz Svetinj pri Ormožu, Jurko Stanislav iz Razborja, Kavčič Ivan iz Velike Nedelje, Kljun Janez iz Ribnice na Kranjskem, Kosi Matija iz Kapele pri Radgoni, Krošl Jožef iz Brežic, Mešiček Alojzij iz Sv. Eme, Molare Franc iz Dobove pri Brežicah, Munda Vinko iz Sv. Tomaža pri Ormožu, Pirš Alojzij iz Laporja, Poznič Blaž iz Smartna pri Gornjemgradu, Rakun Franc iz Rečice ob Paki, Rančigaj Franc iz Gomilkega, Stiglic Franc iz Sv. Frančiška Ksav. Tovornik Franc iz Sv. Vida pri Planini, Urlep Fr. iz Sv. Jurija ob južni železnici in Zadravec Matija iz Središča.

Okregani Wastian. Minuli teden je priredil Wastian zborovanje svojih nemških zaupnikov, na katerem je gromel tudi proti državnozbornemu Nationalverbandu, čegar član je. Sedaj je načelnik tega Nationalverbanda, dr. Groß, poslal Wastianu tole pismo: „Cenjeni tovariši! Glasom poročil listov nisi na zborovanju zaupnikov v Mariboru govoril posebno laskavo o stališču nemškega Nationalverbanda in si mu posebno očital, da je bil za vladine zahteve vedno na mestu, ne da bi si bil zasigural zagotovil za važne ljudske potrebe. Samo ob sebi umevno ima vsak član Nationalverbanda pravico, da kritizira Verbandovo stališče. Toda prepričan sem pa, da soglašajo tudi Ti z mojim naziranjem, da je kraj za tako kritiko v prvi vrsti Verband sam. Ker si pa Ti objavil svojo kritiko najpoprej v javnosti, smatram za svojo dolžnost, da pribijem, da nisi na naših zborovanjih v nobenem oziru izražal svoje nezadovoljnosti s stališčem našega Verbanda. S pozdravom Ti sega v roko udani Groß.“ Doma enfant terrible, na Dunaju pokorni sluga. Mariborčani imajo poslanca, kakoršnega zaslužijo.

Brez komentarja. Kakor znano, so se v nedeljo, dne 28. septembra Orli mirno vračali iz frančiškanske bazilike, kjer so povodom odhoda rekrutov prejeli sv. zakramente. Mirne Orle so na cesti napadli Nemci. Gospod dr. Medved je z ozirom na to v „Grazer Tagblattu“ z dne 6. oktobra, št. 274, stran 7, dal „aus freien Stücken“ sledečo častno zagotovilo: „Z demonstracijo, ki jo skozi in skozi obsoja, ni imel nobene zveze in ni o njej ničesar slutil ter je bil slučajno navzoč v katoliškem rokodelskem domu, ko so se vanj „zatekli“ Orli. Vsaka gonja zoper Nemce mu je tuja in mu je tudi vsikdar bila tuja.“

„Nibelunška zvestoba“ Nemcev, kateri so peli dunajski listi slivospeve in himne za časa zadnje balkanske, zlasti pa v dobi aneksijske krize, se je jela nevarno krhati. Nemčija noče več drveti skozi drn in strn za avstrijsko diplomacijo, marveč je jela hoditi docela svoja pota. To se je pokazalo lani najprvo meseca novembra, ko so nemški državniki z vso odločnostjo nastopili proti nakani avstrijskih vojaških krogov, vpasti v sandžak Novipazar in se s tem

vmešati v balkanske homatije. V drugič je Nemčija nastopila proti Avstriji letošnje poletje, ko se je izrekla proti reviziji bucareškega miru, ki ga je predlagala in zahtevala njena avstrijska zaveznica. Od tega časa se je razmerje med Nemčijo in Avstro-Ogrsko silno ohladilo in dunajski listi nič več ne pišejo o „tradicionalni nibelunški zvestobi.“ A temu se ni čuditi, saj je jelo skoro vse časopise v Nemčiji v takem tonu pisati o Avstriji, kakor da bi le-ta že zdavna ne bila zaveznica hohenzollernske države. Ti listi proglašajo Avstro-Ogrsko za — „živega mrtveca“ in razpravljajo docela prostodušno o razpadu in razdelitvi naše monarhije, kar predstavljajo javnosti kot neizogibno potrebo političnega in državnega razvoja. Zato priporočajo voditeljem nemške politike, naj zvezo z Avstro-Ogrsko razbijejo in stopijo v zvezo z Rusijo, češ, da bi ta zveza z Rusijo Nemčiji pripomogla k posesti nemških avstrijskih pokrajin in ji dala v roke tudi most in pot v Trst in na Jadransko morje. . . . Takšna je sedaj — „nibelunška zvestoba“ Nemcev!

Vendar enkrat. Nadomestni rezervisti, ki so bili ob balkanski krizi vpoklicani k prezenčni službi, se sedaj odpustijo, in sicer pri infanteriji dne 10. t. m., pri artileriji dne 31. t. m. Nadomestnim rezervistom letnika 1910 se šteje ta doba za dve orožni vaji, onim letnika 1911 pa za eno.

Zmaga. Pri današnji volitvi iz skupine veleposelstva za okrajni zastop ormoški je zmaga S. K. Z. z vsemi kandidati.

Moški naraščaj mariborskega Orla je imel včeraj, dne 7. t. m., svojo prvo telovadno uro. Vpisalo se je 56 dečkov v starosti od 8. do 14. leta. Za naše razmere vsekako lepo število, če pomislimo, da iz Studencev, Karčevine, Sv. Magdalene in Pobrežja, kjer upamo dobiti še precej naraščaja, ni prišlo skoro nič dečkov. Stariši! Zavedajte se neprecenljivega pomena zdrave telovadbe in pošljite svojo deco telovaditi k naraščaju mariborskega Orla. Telovadne ure se vrše vsak torek od 6. do 7. ure zvečer v telovadnici c. kr. državne gimnazije. Na zdar!

Novi društveni zakon. Ravno kar je izšlo poročilo referenta pomnožene komisije gospodke zbornice, grofa Paceja o novem društvenem zakonu. Komisija predlaga, drugače kakor poslanska zbornica, da naj se izločijo iz tega zakona tudi one korporacije, na katere se razteza tudi obveznost za črno vojno, in one korporacije, ki imajo namen, varovati vojaške interese. Komisija predlaga nadalje izpremembo paragrafov glede ustanavljanja in preustrojitve društev. Komisija se ni pridružila od poslanske zbornice nasvetovanim izpremembam. Kar se tiče društvenih zborovanj, se naslanja poročilo popolnoma na vladno predlogo. Komisija pa je sprejela od poslanske zbornice sklenjeno pristopitev žensk k političnim društvom, izključuje pa osebe pod 21. leti. Poročevalec predlog, da naj se inozemcem prepove sodelovanje pri društvih, je propadel, istotako tudi predlog, da naj bi smele oblasti razpustiti društva, pri katerih sodelujejo inozemci. Sicer pa je sprejela gospodka zbornica novi društveni zakon v obliki predloga poslanske zbornice.

Štajersko.

Maribor. Orlice. Tatedenska telovadna ura, ki bi se imela vršiti v četrtek, odpade radi nastalih zaprek glede telovadnice. Prihodnji teden pa se vrši telovadba. Dan in uro bomo pravočasno javili. Orlice prosimo, da posečajo telovadne ure v kolikor le mogoče velikem številu. Na zdar!

Studenci pri Mariboru. V nedeljo, dne 19. oktobra, priredi naše Slovensko katoliško izobraževalno društvo v prostorih gostilne Šauperl na Limbuški cesti večjo veselico z vinsko trgatvijo in drugimi zabavami. Slovenci iz Studencev in okolice, pridite v polnem številu!

Poljčane. V nedeljo je tržaški osebni vlak povozil posestnikovega, 2 leti starega otroka Ozvatiča. Otroek je zelo težko poškodovan na glavi in ima zlomljene roke in noge. Z rešilnim vozom so ga prepekljali v mariborsko bolnišnico.

Sv. Martin pri Velenju. V nedeljo, dne 28. septembra, se je vršila pri nas slavnostna prireditev J. S. Z., popoldne ob pol 4. uri v Društvenem domu. Predstavljala se je krašna gledališka igra „Turški križ“, ki je krasno uspela in je bilo občinstvo zelo zadovoljno. Dvorana je bila polna, da malokdaj tako. Prihiti so tudi tuji gostje od raznih strani: iz St. Pavla, St. Andraža, Šoštanja, St. Ilja, Skal itd. Igrali so izborno. Največ smeja sta vzbudila Štriglica in pastir. Vselej, ko sta nastopila, je nastal bučen smeh po vsej dvorani. Med igro in potem pri veselici je igrala godba iz Pake. Ko je prireditev minula, je ljudstvo izreklo željo, naj se predstava dne 12. oktobra zopet ponovi, na kar so diletantje radi obljubili, da ustrežejo želji ljudstva.

Brežice. Po dolgem odmoru vprizori čitalnica v Brežicah v nedeljo, dne 12. oktobra, ob 7. uri na večer, v brežiškem Narodnem domu gledališko predstavo. Igra se burka „Vražja misel“, ki bo s svojo velekomično vsebino gotovo vsakega obiskovalca zadovoljila. Ker se predstava konča že ob 10. uri in ker je čitalnici nujno potrebno novih kulis, se pričakuje obilna udeležba.

Sv. Trojica v Halozah. Dnevi 28. in 29. sept. ostanejo Trojičanom nepozabljivi, saj so bili to dnevi

duhovnega veselja, kakoršnega še niso in tudi ne bodo nikdar več doživeli. Res čuden slučaj je bil to, da so naš premilostljivi in nad vse ljubljani knezof in ekscelenca ravno ta dan, ko so delili zakrament sv. birme, tudi obhajali tukaj svoj 63. imendan. Že na predvečer, ko so stopili v trojičko faro, je nju pozdravilo milo zvonjenje iz vseh cerkev, topiči so na raznih krajih pokali, hiše so bile z zastavami okrašene in ob cesti so bili štiri slavaloki z zelo pomenljivimi napisi postavljeni. Ko so se ekscelenca že na hrib, ki je bil ves v zastavah, pripeljali, jih je čakala nešteta množica faranov, da bi prvi videli svojega ljubega nadpastirja. Domači gospod župnik jih na podlagi besed Kristusovih: „Sicut me misit Pater, ecce ege mitto vos“ primerno pozdravi; nato je pozdravila Tinika Rodošek tako ljubko in prisrčkano, da se niso mogli načuditi korajži tega malega otroka. Nazadnje pozdravi ekscelenco prednica Marijine družbe, Nežika Merc, povdarjajoč, da hočejo tukajšnje družbenice (160) ves čas svojega življenja Marijo ljubiti in pošteno živeti, jutri pa, ko obhajajo ekscelenca svoj god, za njihov častni in večni blagor sv. obhajilo darovati. Nato je bila procesija v cerkev in skušnja iz veronauka. Kljub temu, da je bila šola 2½ meseca radi škrlatice zaprta, so otroci izvrstno odgovarjali in sta oba častita gospoda kateheta, o. Rafael Potrč in o. Bernardin Šalamun prejela od ekscelence zasluženo pohvalo. Na večer pa so ekscelenco iznenadili ptujski pevci in pevke pod vodstvom gospoda Frasa, domača godba je svirala primerne komade, zažigal se je umetni ogenj, rakete so se v zrak spuščale, topiči so pokali, kresi so goreli in 12 lampionov je kazalo: „Živio Mihael!“ Ekscelenca so bili vidno ginjeni in so se prisrčno zahvalili za prirejeno ovacijo. Drugi dan so imeli ob 8. uri sv. mašo, med katero so obhajali nad 500 vernikov, največ moških. Ekscelenca so bili do solz ganjeni nad tako pobožnostjo Trojičanov. Potem so stopili na prižnico in so se faranom prav lepo zahvalili za prelep sprejem, pa so se tudi zahvalili Trojičanom, da so za popravilo cerkve in cerkvenih naprav nad 10.000 kron darovali; pohvalili pa so tudi častitega gospoda župnika o. Lenarta Vaupotiča, ki je tekom štirih let toliko dobrega in koristnega za faro storil. Birmanih je bilo 494 otrok. Po birmi se je 23 gospodov duhovnikov pod vodstvom milostljivega ptujskega prošta, častitega gospoda Jožeta Flecka, poklonilo njih ekscelenci, jim čestitali za god in jim izrazili najglobokejšo spoštovanje, ljubezen in pokorščino. Ekscelenca so se prav prisrčno zahvalili za čestitke, izraze udanosti in pokorščine in so v župnijsko kroniko tudi te le besede zapisali: „Tako veselega godu še menda nisem v svojem življenju obhajal, kakor sem ga danes, ko je nad 500 obhajancev pristopilo k mizi Gospodovi, ko sem 494 otrokom podelil zakrament sv. birme ali sv. Duha, ko je toliko število ljubih dušnih pastirjev došlo, da me zagotovi svoje udanosti in svoje ljubezni. Mili Bog daj, da smo duhovniki z verniki vred cor unum et anima una.“ Ko se je pa pri obedu domači gospod župnik ekscelenci za vse dobrote zahvalil, so oni povzeli besedo in so še enkrat izrazili svoje presenečenje nad tolikim napredkom in so mu kot možu reči in neumornega delovanja izrekli svoje priznanje, zahvalo in pohvalo. Le prehitro so prešle veselé ure in solznimi očmi smo se ločili od ljubega nadpastirja in smo mu klicali: „Na svidenje čez šest let!“

Koroško.

Iz koroškega vilajeta. 135 nemških učiteljic že čaka na Koroškem na službo: (te slovenskih učnih moči primanjkuje) Toda Slovenke in Slovence sprejemajo na celovškem učiteljišču le izjemoma. (Zato se zgodi tudi, da ta ali ona učenka na celovski pripravnici pri sprejemu zataji svojo narodnost, samo da je sprejeta in da sme potem čakati na službo — pol večnosti. Letos so se priglasile tri preparandkinje za slovenščino. V koroškem vilajetu pa so šolske oblasti čudno pametne. Zato so izjavile, da se za tri učenke ne izplača pouk v slovenščini in ga bodo ustavile, da na tak klasičen način odpomagajo pomankanju slovenskih učnih moči. Deželnemu šolskemu svetu naznanjamo, da smo pripravljene za tiste tri učenke skrbeti za brezplačen pouk v slovenščini. Saj take ugodne ponudbe menda še nobena šolska oblast ni dobila. Zares, pravi vilajet!

Primorsko.

Zopet udarec. Iz Gorice poročajo: Letos je bila naša stara goriška gimnazija razdeljena v tri zavode, v slovensko gimnazijo, v italijansko realno gimnazijo in v realno gimnazijo z nemškim učnim jezikom, pri kateri so bili vsi dosedanja višji razredi. Razume se, da je večina učencev na „nemški“ gimnaziji slovenske narodnosti. Nemcev ni niti 40 vseh skupaj. Na tej gimnaziji je bil do sedaj ravnatelj že dobro znani pedagog vladni svetnik dr. Janko Bezjak. Ali kaj se je zgodilo te dni? Nepričakovano pride odlok, s katerim se odstavljajo vladni svetnik dr. Janko Bezjak od ravnateljstva nemške gimnazije in se imenuje za začasnega vodjo slovenske gimnazije. Tako se današnje dni dela za nemški most do Adrije. Vse v večjo slavo matere Germanije — tudi krivica!

Dr. Vinko Železnikar

praktični zdravnik

v Slov. Gradcu

stanuje sedaj na

Glavnem trgu 18.

Divje kostanje, suhe gobe

v vsaki množini, na drobno in debelo, kupuje po najvišjih cenah trgovec **Ignac Tischler**, Tegetthoffova cesta 19, Maribor.

Pozor! Ker se nagiba sezona h koncu opozarjam cenjeno občinstvo na **nečuvano nizke** cene vseh **poletnih obuval, posebno sandal in platnenih čevljev.** — Naj nihče ne zamudi ugodni prilike. Naročila od zunaj se izvrše točno in pocen.

ŠTEFAN STRAŠEK prva največja zaloga

obuval **v Celju**, Schmidgasse štef. 3.

Franjo Duchek

svečar in medičar v Mariboru

Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih, namiznih in mili sveč ter voščenk.

Postrežba točna! Nizke cene!

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala **Fabriksgasse 17** (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Zakaj pač?

je „Pravi : zagrebški Franck : tako priljubljen pri naših gospodinjah?

Le zaradi svojih prednosti ! krepak okus,

zlatorujava barva,

nedosežna izdatnost.

Tovarniška znamka:

Kavin mlinček.

tel. em 11/25.643

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju
priporoča veleč. duhovščini svojo

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

■ **Franc Pleteršek** ■

Maribor **Zaloga**

Koroška

cesta 10. pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Štajerske slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, **Maribor**, Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“, prevzame montiranja vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, trgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Priporoča se Vam za nakup

Precizijske ure!

Lastna tovarna!

Rafael Salmič Celje Nar. dom

to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in opike. Slovenci! Zahtevajte veliki cenik, dobite ga zastonj in poštne prosto.

Svetovna tvrdka.

Na fisoče zahval.

Vedno svežo špecerijsko blago ter vsakovrstne

sveče za cerkve

ima v zalogi po najnižjih cenah in kupuje deželne pridelke

Franc Kolenc

trgovec

Celje - Narodni dom.

edina žganjarna v Celju

lastnik **R. Diehl.**

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

obrestuje hranilne vloge po **5%**

od dne vloge do dne vzdiga

(Hotel „Pri belem volu“)

prvo

počenši s 1. januarjem 1913.

registrov. zadruga **v lastni hiši**
z neomejeno zavezo

v Celju, Graška cesta štef. 9

nadstropje

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice, tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

oooo

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

oooo